

**AIŠKINAMASIS RAŠTAS**  
**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS BAUDŽIAMOJO KODEKSO 189 IR 216 STRAIPSNIŲ**  
**PAKEITIMO ĮSTATYMO IR LIETUVOS RESPUBLIKOS BAUDŽIAMOJO PROCESO**  
**KODEKSO 151 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTŲ**

**1. Įstatymų projektų rengimą paskatinusios priežastys, parengtų projektų tikslai ir uždaviniai**

2018 m. gruodžio mėnesį Europos Tarybos ekspertų komitetas dėl priemonių, nukreiptų kovai su pinigų plovimu bei teroristų finansavimu (toliau – MONEYVAL komitetas), patvirtino penktojo tarpusavio vertinimo etapo ataskaitą, kurioje, be kita ko, pateikė rekomendacijas Lietuvai dėl baudžiamajame įstatyme ir kituose teisės aktuose įtvirtinto teisinio reguliavimo tobulinimo. Darbo grupės pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos veiklai koordinuoti, sudarytos Ministro Pirmininko 2013 m. gegužės 2 d. potvarkiu Nr. 154, 2019 m. gruodžio 12 d. protokoliniu sprendimu Nr. 1VL-76 buvo patvirtintas MONEYVAL komiteto rekomendacijų įgyvendinimo priemonių planas (toliau – Priemonių planas). Už Priemonių plano techninės atitikties lentelėje pateiktų trečios, ketvirtos ir penktos rekomendacijų įgyvendinimą atsakingomis institucijomis paskirtos Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija (toliau – Teisingumo ministerija) kartu su Lietuvos Respublikos generaline prokuratūra (toliau – Generalinė prokuratūra).

2020 m. rugpjūčio mėnesį Teisingumo ministerija gavo Europos Komisijos (toliau – EK) paklausimą, susijusį su 2017 m. liepos 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2017/1371 dėl kovos su Sąjungos finansiniams interesams kenkiančiu sukčiavimu baudžiamosios teisės priemonėmis (toliau – Direktyva (ES) 2017/1371) nuostatų perkėlimo į nacionalinę teisę. EK atkreipė dėmesį į Direktyvos (ES) 2017/1371 ir nacionalinės teisės aktų nuostatų atitikties problemas, susijusias su dalinio Direktyvos (ES) 2017/1371 4 straipsnio 1 dalies nuostatų įgyvendinimo spragomis. Pažymėtina, kad Direktyvos (ES) 2017/1371 4 straipsnio 1 dalis nukreipia į 2015 m. gegužės 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą (ES) 2015/849 dėl finansų sistemos naudojimo pinigų plovimui ar teroristų finansavimui prevencijos, kuria iš dalies keičiamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 648/2012 ir panaikinama Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2005/60/EB bei Komisijos direktyva 2006/70/EB (toliau – Direktyva (ES) 2015/849), kurios 3 straipsnio 1 dalyje nurodyta, kokie tyčiniai veiksmai turi būti laikomi pinigų plovimu.

Atlikusi detalią MONEYVAL komiteto pateiktų rekomendacijų, susijusių su pinigų plovimo nusikalstamų veikų ir laikinųjų apsaugos priemonių reglamentavimu Lietuvos nacionalinėje teisėje, analizę, susipažinusi su užsienio šalių teisinio reglamentavimo pavyzdžiais, nustatant baudžiamąją atsakomybę už pinigų plovimo nusikalstamas veikas, įvertinusi EK identifiкуotas dalinio Direktyvos (ES) 2017/1371 4 straipsnio 1 dalies nuostatų perkėlimo į nacionalinę teisę spragas, pasikonsultavusi tiek su EK ekspertais, tiek su Generalinės prokuratūros atstovais, Teisingumo ministerija parengė Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso (toliau – BK) 189 ir 216 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą (toliau – BK projektas) ir Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso (toliau – BPK) 151 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą (toliau – BPK projektas) (toliau kartu – Įstatymų projektai). Įstatymų projektais siekiama:

1) įgyvendinti MONEYVAL komiteto pateiktas rekomendacijas, susijusias su baudžiamosios atsakomybės už pinigų plovimo nusikalstamas veikas ir procesinės prievartos priemonės – laikino nuosavybės apribojimo reglamentavimo tiriant pinigų plovimo nusikalstamas veikas tobulinimu;

2) suderinti Lietuvos nacionalinės teisės nuostatas su Direktyvos (ES) 2017/1371 reikalavimais ir pašalinti EK pateiktame paklausime identifiкуotas Direktyvos (ES) 2017/1371 4 straipsnio 1 dalies dalinio įgyvendinimo spragas, siekiant išvengti galimos pažeidimo procedūros inicijavimo prieš Lietuvą.

**2. Įstatymų projektų iniciatoriai ir rengėjai**

Įstatymų projektus parengė Teisingumo ministerijos Baudžiamosios justicijos grupė.

### **3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami įstatymų projektuose aptarti teisiniai santykiai**

Pagal baudžiamajame įstatyme įtvirtintą baudžiamosios atsakomybės už pinigų plovimo nusikalstamas veikas reglamentavimo koncepciją, atitinkančią tarptautinių konvencijų ir Europos Sąjungos teisės aktų nuostatas, sudedamosiomis pinigų plovimo nusikalstamos veikos dalimis yra BK 189 ir 216 straipsniuose įtvirtintos nusikalstamos veikos.

BK 189 straipsnis numato baudžiamąją atsakomybę už nusikalstamu būdu gauto turto įgijimą arba realizavimą, už kurį gresia bauda, laisvės apribojimas, areštas arba laisvės atėmimas iki 4 metų (pagal BK 189 straipsnio 1 dalį). BK 189 straipsnio 2 dalyje įtvirtinta kvalifikuota nusikalstamu būdu gauto turto įgijimo arba realizavimo sudėtis ir gresianti baudos, laisvės apribojimo, arešto arba laisvės atėmimo iki 6 metų bausmė už šio apysunkio nusikaltimo padarymą. Tiek už šio straipsnio 1 dalyje, tiek už 2 dalyje numatytas nusikalstamas veikas atsako ir juridinis asmuo. BK 189 straipsnio 3 dalyje įtvirtinta nusikalstamu būdu gauto turto įgijimo arba realizavimo baudžiamojo nusižengimo sudėtis.

Baudžiamoji atsakomybė už nusikalstamu būdu gauto turto legalizavimą numatyta BK 216 straipsnyje. Už šį sunkų nusikaltimą gresia bauda arba laisvės atėmimas iki 7 metų, už jį atsako ir juridinis asmuo.

BPK 151 straipsnyje reglamentuojama procesinė prievartos priemonė – laikinas nuosavybės teisės apribojimas. Šio straipsnio 1 dalyje nurodyta, kad civiliniam ieškiniui, galimam turto konfiskavimui arba išplėstiniam turto konfiskavimui užtikrinti prokuroro nutarimu įtariamajam ar pagal įstatymus materialiai atsakingam už įtariamojo veiksmus fiziniam asmeniui arba fiziniams asmenims, kurie turi nusikalstamu būdu gautą ar įgytą arba BK 72<sup>3</sup> straipsnyje nurodytus požymius atitinkantį konfiskuotiną turtą, gali būti skiriamas laikinas nuosavybės teisės apribojimas. Prokuroro nutarimu paskirtas laikinas nuosavybės teisės apribojimas negali trukti ilgiau kaip 6 mėnesius. Šis terminas ikiteisminio tyrimo teisėjo nutartimi gali būti pratęstas, tačiau ne daugiau kaip du kartus po tris mėnesius (BPK 151 straipsnio 6 dalis). Vadovaujantis BPK 151 straipsnio 7 dalimi, baudžiamosiose bylose dėl sunkių ar labai sunkių nusikaltimų arba kai įtariamasis yra pasislėpęs laikino nuosavybės teisės apribojimo termino pratęsimų skaičius neribojamas.

### **4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama**

1. MONEYVAL komiteto trečioje rekomendacijoje atkreiptas dėmesys į galiojančio teisinio reguliavimo netikslumus, susijusius su nusikalstamu būdu gauto turto įgijimo arba realizavimo ir nusikalstamu būdu gauto turto legalizavimo sudėčių tam tikrų požymių turiniu. Pagal šiuo metu galiojančią BK 216 straipsnio redakciją, nusikalstamu būdu gauto turto įgijimas, turėjimas, naudojimas ir kiti objektyviąją nusikalstamos veikos sudėties pusę apibūdinantys alternatyvūs veiksmai yra kriminalizuoti tik ta apimti, kiek šie veiksmai yra susiję su tokio turto nuslėpimo ar įteisavimo (legalizavimo) tikslais. MONEYVAL komiteto nuomone, BK 216 straipsnyje numatyta nusikalstama veika (Nusikalstamu būdu gauto turto legalizavimas) neapima turto statuso pakeitimo ar jo perdavimo ir pan., kai siekiama padėti asmeniui, susijusiam su pirminės nusikalstamos veikos padarymu, išvengti teisinių jo paties atliktų veiksmų padarinių (baudžiamosios atsakomybės). Būtent toks pinigų plovimo nusikaltimo sudėties požymis, t. y. siekis padėti asmeniui, kuris dalyvauja nusikalstamoje veikloje, išvengti teisinių jo paties veiksmų pasekmių (baudžiamosios atsakomybės) taip pat yra įtvirtintas ir kituose tarptautiniuose ir Europos Sąjungos teisės aktuose (pavyzdžiui, 1998 m. Jungtinių Tautų Organizacijos konvencijoje dėl kovos su neteisėta narkotinių priemonių ir psichotropinių medžiagų apyvarta, Europos 1990 metų konvencijoje dėl pinigų išplovimo ir nusikalstamu būdu įgytų pajamų paieškos, arešto bei konfiskavimo, Jungtinių Tautų konvencijoje prieš tarptautinį organizuotą nusikalstamumą, Direktyvoje (ES) 2015/849 ir kt.), apibrėžiančiuose pinigų plovimo nusikalstamą veiką. Atsižvelgiant į tai ir siekiant tinkamo MONEYVAL komiteto trečios rekomendacijos

įgyvendinimo, BK projektu siūloma papildyti BK 216 straipsnio 1 dalyje įtvirtintą nusikaltimo sudėtį alternatyviuoju subjektyviosios pusės požymiu, nustatant, kad pinigų plovimu būtų laikomi ir tie atvejai, kai ne tik siekiama nuslėpti ar įteisinti savo paties ar kito asmens turtą, bet ir tie atvejai, kai siekiama padėti kitam nusikalstamoje veikoje dalyvaujančiam asmeniui išvengti teisinių jo veiksmų pasekmių (baudžiamosios atsakomybės).

MONEYVAL komitetas atkreipė dėmesį ir į tai, kad BK 189 straipsnyje įtvirtinti nusikalstamu būdu gauto turto įgijimo arba realizavimo sudėties požymiai nepagrįstai riboja galimybę pritaikyti baudžiamąją atsakomybę už pinigų plovimą tais atvejais, kai asmuo turtą įgyja, naudojasi juo ar realizuoja neturėdamas konkretaus tikslo tokį turtą nuslėpti, įteisinti ir pan. Pagal galiojančias BK 189 straipsnio nuostatas, baudžiamoji atsakomybė už nusikalstamu būdu gauto turto įgijimą arba realizavimą atsiranda tik tada, kai asmuo įgyja, naudojasi arba realizuoja turtą žinodamas, kad tas turtas gautas nusikalstamu būdu, bet ne tada, kai minėtus veiksmus (pvz., įgijo, naudojosi) toks asmuo atlieka dalyvaudamas nusikalstamoje veikoje. Pavyzdžiui, Direktyvos (ES) 2015/849 1 straipsnio 3 dalies c punkte nurodyta, kad pinigų plovimu, be kita ko, laikoma ir turto įsigijimas, turėjimas arba naudojimas, jo gavimo metu žinant, kad šis turtas gautas iš nusikalstamos veiklos arba dalyvaujant tokioje veikloje. Atsižvelgiant į tai, BK projektu tikslinamos BK 189 straipsnio 1, 2 ir 3 dalių nuostatos, taip pat BK 216 straipsnis, įtvirtinant papildomą šiuose straipsniuose įtvirtintų nusikalstamų veikų sudėčių požymį – „arba dalyvaujant nusikalstamoje veikoje“.

Pažymėtina, kad BK projektu siūlomi BK 189 ir 216 straipsnių pakeitimai yra susiję ir su tinkamu Direktyvos (ES) 2017/1371 4 straipsnio 1 dalies nuostatų, nukreipiančių į Direktyvos (ES) 2015/849 1 straipsnio 3 dalį, įgyvendinimu. Savo paklausime EK atkreipė dėmesį į tai, kad, vertinant Direktyvos (ES) 2017/1371 ir Lietuvos nacionalinės teisės aktų atitikį, BK 189 ir 216 straipsnių nuostatos neatitinka Direktyvos (ES) 2015/849 1 straipsnio 3 dalies a) ir c) punktuose įtvirtintų reikalavimų. BK projektu yra sprendžiamos šios EK identifikuotos dalinio Direktyvos (ES) 2017/1371 4 straipsnio 1 dalies nuostatų perkėlimo į nacionalinę teisę spragos. Atkreiptinas dėmesys į tai, kad *siūlomos BK pataisos neformalių ekspertinio lygio derybų metu yra suderintos su EK ekspertais, atsakingais už Direktyvos (ES) 2017/1371 nuostatų įgyvendinimo Lietuvoje kontrolę, ir jiems priimtinos*, todėl, priėmus BK projektu siūlomas BK 189 ir 216 straipsnių pakeitimus, EK nepradėtų oficialios pažeidimo procedūros Lietuvai dėl Europos Sąjungos teisės neįgyvendinimo.

2. MONEYVAL komiteto ketvirtoje rekomendacijoje, be kita ko, atkreiptas dėmesys į laikinųjų apsaugos priemonių reglamentavimo ir praktinio taikymo trūkumus. MONEYVAL komiteto ekspertai akcentavo, kad pagal BPK 151 straipsnio 6 dalį, laikinas nuosavybės teisės apribojimas negali trukti ilgiau nei vienerius metus, išskyrus sunkius ir labai sunkius nusikaltimus. Tai reiškia, kad laikinas nuosavybės teisės apribojimas negali užtikrinti galimo turto konfiskavimo tais atvejais, kai tyrimas dėl apysunkių nusikaltimų (pavyzdžiui, numatytų BK 189 straipsnyje) trunka ilgiau nei vienerius metus. Pagal minėtą BPK 151 straipsnio 6 dalį, prokuroro nutarimu paskirtas laikinas nuosavybės teisės apribojimas negali trukti ilgiau kaip 6 mėnesius, o po to gali būti pratęstas ikiteisminio tyrimo teisėjo nutartimi ne daugiau kaip du kartus po tris mėnesius. BPK 151 straipsnio 7 dalyje numatytais atvejais (baudžiamosiose bylose dėl sunkių ar labai sunkių nusikaltimų arba įtariamasis yra pasislėpęs) pratęsimų skaičius neribojamas.

Atsižvelgiant į tai ir siekiant užtikrinti tinkamą MONEYVAL komiteto ketvirtos rekomendacijos įgyvendinimą, BPK projektu siūloma nustatyti, kad laikino nuosavybės teisės apribojimo termino pratęsimų skaičius neribojamas ne tik baudžiamosios bylose dėl sunkių ar labai sunkių nusikaltimų, bet ir baudžiamosios bylose dėl apysunkių nusikaltimų, numatytų BK 189 straipsnio 1 ir 2 dalyse. Šios pataisos leis neriboti nuosavybės teisės apribojimo tiriant būtent apysunkius pinigų plovimo nusikaltimus, taip užtikrinant galimybę procesinę prievartos priemonę – laikiną nuosavybės teisės apribojimą taikyti tiek laiko, kiek trunka visų su pinigų plovimu susijusių nusikaltimų tyrimas. Tokios nuostatos užtikrins tinkamą MONEYVAL komiteto ketvirtos rekomendacijos įgyvendinimą. Be to, BPK projektu siūloma laikino nuosavybės teisės apribojimo termino pratęsimų skaičiaus neriboti ir tais atvejais, kai ikiteisminio tyrimo metu yra pateiktas nukentėjusiojo ar kito asmens civilinis ieškinys, kuriuo prašoma atlyginti konkrečią nusikaltimu

padarytą žalą, nes šiuo metu numatant ne ilgesnį nei vienerių metų laikino nuosavybės teisės apribojimo terminą, yra ignoruojami nukentėjusiojo ar civilinio ieškovo interesai, kai baudžiamoji byla nėra išnagrinėta per vienerių metų laikotarpį dėl objektyvių priežasčių, nors akivaizdu, kad nusikaltimu žala yra padaryta ir turės būti atlyginta.

Vadovaujantis galiojančiomis BPK nuostatomis, laikinas nuosavybės teisės apribojimas įtariamojo ar kito asmens turtui turi būti taikomas iškart, kai nustatomi BPK 151 straipsnio 1 ir 2 dalyse numatyti laikino nuosavybės teisės apribojimo pagrindai, o ši procesinė prievartos priemonė panaikinama, kai šie pagrindai išnyksta ir laikinas nuosavybės teisės apribojimas tampa nebereikalingas (BPK 151 straipsnio 8 dalis). BPK iš esmės nustato tokią laikino nuosavybės teisės apribojimo taikymo tvarką, kad nesant įstatyminio pagrindo ją naikinti, privalu ją tęsti iki įstatymo nustatyto termino pabaigos arba nuolat ją pratęsinėti. Ar yra įstatymo numatyti laikino nuosavybės teisės apribojimo taikymo pagrindai paprastai patikrinama apskundus prokuroro nutarimą skirti šią procesinės prievartos priemonę arba vėliau apskundus ikiteisminio tyrimo teisėjo nutartį pratęsti laikino nuosavybės teisės apribojimo terminą. Praktikoje laikino nuosavybės teisės apribojimo termino pratęsimas iš esmės tapo formaliai kas tris mėnesius kartojama procedūra, kurią paprastai dar lydi ir šių sprendimų kartotinė apskundimo procedūra. Visa tai lemia dideles prokuroro, ikiteisminio tyrimo teisėjo, taip pat skundus nagrinėjančių teismų darbo sąnaudas, taip pat veikia ikiteisminio tyrimo trukmę. Atsižvelgiant į tai, BPK projektu taip pat siūloma prailginti laikino nuosavybės teisės apribojimo terminą nuo trijų iki šešių mėnesių, taip sumažinant biurokratinę procedūrą ir sudarant prielaidas baudžiamąjį procesą orientuoti į esminių klausimų sprendimą, o ne biurokratinių procedūrų tvarkymą.

Atsižvelgiant į BPK 116 straipsnyje įtvirtintą ikiteisminio tyrimo pareigūno, prokuroro ir teismo pareigą proceso metu imtis priemonių galimam civiliniam ieškiniai užtikrinti, tikslinamos ir su šia pareiga susijusios BPK 151 straipsnio 1 dalies ir 2 dalies 2 punkto nuostatos. Atitinkamai įvertinus BK 246 straipsnio, reglamentuojančio baudžiamąją atsakomybę už aprašyto ar areštuoto turto arba turto, kuriam nustatytas laikinas nuosavybės teisės apribojimas, perleidimą, paslėpimą, sunaikinimą ar sugadinimą, BPK projektu tikslinama ir BPK 151 straipsnio 4 dalis, kurioje daroma nuoroda būtent į BK 246 straipsnį.

Vadovaujantis galiojančio BPK 93 straipsnio 4 dalimi, daiktai, kurie gali greitai sugesti ar prarasti vertę arba kurių saugojimo, priežiūros ir laikymo išlaidos būtų aiškiai per didelės ir kurie negali būti grąžinti savininkui, tuojau parduodami (perduodami) <...> nustatyta tvarka. Ši tvarka taikytina tik daiktams, turintiems reikšmės nusikalstamai veikai tirti ir nagrinėti, t. y. daiktams, kurie apibūdinti BPK 91 straipsnyje. Tuo tarpu daiktai, kuriems ikiteisminio tyrimo metu taikomas laikinas nuosavybės teisės apribojimas pagal BPK 151 straipsnio nuostatas, ne visada yra laikomi daiktais pagal BPK 91 straipsnį, todėl tokiame turtui negali būti taikoma išankstinio turto pardavimo procedūra, numatyta BPK 93 straipsnio 4 dalyje, nepaisant to, kad gali būti aktualu realizuoti ir tokį turtą. Atsižvelgiant į tai ir kompleksiskai vertinant procesinės prievartos priemonės – laikino nuosavybės teisės apribojimo institutą tiek, kiek jis susijęs su turtu, kuris gali greitai sugesti ar prarasti vertę arba kurio saugojimo, priežiūros ir laikymo išlaidos yra aiškiai per didelės, BPK projektu siūloma papildomai reglamentuoti ir šias situacijas dėl dažnai praktikoje kylančių su tuo susijusių problemų. BPK projektu siūloma papildyti BPK 151 straipsnį naujomis 5 ir 6 dalimis, numatant, kad turtas, į kurį nuosavybės teisės laikinai apribota, ir kuris gali greitai sugesti ar prarasti vertę arba kurio saugojimo, priežiūros ir laikymo išlaidos būtų aiškiai per didelės, prokuroro nutarimu galėtų būti parduodamas (perduodamas) Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso nustatyta areštuotam turtui realizuoti tvarka. Toks nutarimas parduoti (perduoti) turtą nedelsiant ir ne vėliau kaip kitą darbo dieną BPK nustatyta tvarka būtų paskelbiamas asmeniui, kurio turtas parduodamas (perduodamas), ir visiems tokio turto savininkams (bendraturčiams). Jeigu nebūtų galimybės nedelsiant paskelbti nutarimą, būtų laikoma, kad nutarimas paskelbtas jį įregistravus turto arešto aktų registre. BPK projektu taip pat siūloma nustatyti, kad nutarimas parduoti (perduoti) turtą galėtų būti skundžiamas ikiteisminio tyrimo teisėjui per tris dienas nuo nutarimo paskelbimo dienos. Jei nutarimas parduoti (perduoti) turtą nebuvo paskelbtas asmeniui, kurio turtas parduodamas (perduodamas), ir visiems tokio turto savininkams (bendraturčiams), suinteresuotas

asmuo skundą galėtų paduoti per tris dienas nuo sužinojimo apie priimtą nutarimą dienos. BPK projektu siūloma papildyti BPK 151 straipsnį nauja 6 dalimi, nustatant, kad tais atvejais, kai turtas, į kurį nuosavybės teisė laikinai apribota, būtų realizuotas Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso nustatyta areštuotam turtui realizuoti tvarka, panaikinus laikiną nuosavybės teisės apribojimą ar įsiteisėjus išteisinamajam nuosprendžiui, prokuroro nutarimu ar teismo nutartimi turto savininkui būtų atlyginama parduoto turto vertė, išskyrus atvejus, kai šio straipsnio 5 dalyje nustatyta tvarka realizuotas turtas atitinka BK 72 ir 72<sup>3</sup> straipsniuose nurodytus konfiskuotino turto požymius. Sprendimas dėl tokio turto vertės konfiskavimo būtų priimamas vadovaujantis BPK 94 straipsnio 3 dalyje nustatyta tvarka.

**5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai (jeigu rengiant įstatymo projektą toks vertinimas turi būti atliktas ir jo rezultatai nepateikiami atskiru dokumentu), galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta**

Numatoma, kad Įstatymų projektai neturės neigiamų pasekmių, kadangi jų nuostatomis siekiama užtikrinti Lietuvos nacionalinės teisės ir tarptautinių teisės aktų visišką suderinamumą.

**6. Kokią įtaką priimti įstatymai turės kriminogeninei situacijai, korupcijai**

Priimti įstatymai prisidės prie korupcijos mažinimo, nes sudarys geresnes sąlygas išaiškinti pinigų plovimo nusikalstamas veikas, užtikrinti efektyvesnį nusikalstamu būdu gauto turto konfiskavimą.

**7. Kaip įstatymų įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai**

Įstatymų projektai verslo sąlygoms ir jo plėtrai įtakos neturės.

**8. Įstatymų inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios**

Priėmus Įstatymų projektus, kitų teisės aktų priimti, keisti ar pripažinti negaliojančiais nereikės.

**9. Ar įstatymų projektai parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o įstatymų projektų sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka**

Įstatymų projektai parengti laikantis Valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų. Įstatymų projektų sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

**10. Ar įstatymų projektai atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus**

Įstatymų projektai atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir yra suderinti su Europos Sąjungos (Direktyva (ES) 2015/849, Direktyva (ES) 2017/1371) bei kitais tarptautiniais teisės aktais.

**11. Jeigu įstatymams įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, – kas ir kada juos turėtų priimti**

Įstatymų projektams įgyvendinti turės būti tikslinamos generalinio prokuroro rekomendacijos, susijusios su pinigų plovimo nusikalstamų veikų tyrimu, taip pat teisės aktai, susiję su procesinės prievartos priemonės – laikino nuosavybės teisės apribojimo reglamentavimu ir praktiniu taikymu.

**12. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymams įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais)**

Įstatymų projektams įgyvendinti papildomų valstybės biudžeto lėšų nereikės.

**13. Įstatymų projektų rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados**

Įstatymų projektų rengimo metu gauti EK ir Generalinės prokuratūros vertinimai, pasiūlymai ir pastabos.

**14. Įstatymų projektų reikšminiai žodžiai**

Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiems įstatymų projektams įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant reikšminius žodžius pagal Europos žodyną *Eurovoc*: „nusikalstamu būdu gauto turto įgijimas arba realizavimas“, „nusikalstamu būdu gauto turto legalizavimas“, „laikinas nuosavybės teisės apribojimas“.

**15. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai**

Nėra.